

Sygn. akt I Ca 247/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca SSO Dorota Twardowska

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2015 r. w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w G.

przeciwko M. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia 20 marca 2015 r. sygn. akt IX C 3408/14

1. zmienia zaskarżony wyrok i zasądza od pozwanej M. M. na rzecz powoda B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w G. kwotę 8.925zł 97gr (osiem tysięcy dziewięćset dwadzieścia pięć złotych dziewięćdziesiąt siedem groszy) z umownymi odsetkami od dnia 08 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty w wysokości równej czterokrotności aktualnej wysokości stopy kredytu lombardowego NBP, która na dzień 08 kwietnia 2014 r. wynosiła 16 % w skali roku, oraz kwotę 1.517 zł (jeden tysiąc pięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

Sygn. akt I Ca 247/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem zaocznym z dnia 20 marca 2015 r. Sąd rejonowy w Elblągu oddalił powództwo B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w G. przeciwko M. M. o zapłatę kwoty 8.925 zł 97 gr z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności aktualnej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia wniesienia pozwu oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazano, że wprawdzie powód przedstawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego na kwotę dochodzoną pozwem, ale w ocenie Sądu – pomimo braku stanowiska pozwanej – jest obowiązany od rozważenia, czy okoliczności przedstawione w pozwie uzasadniają należycie żądanie a powód nie dołączył żadnego dokumentu umożliwiającego weryfikację twierdzeń zawartych w pozwie i nie przedstawił wystarczających dowodów, na podstawie których można by czynić jakiegokolwiek ustalenia co do stanu faktycznego sprawy w zakresie dotyczącym istnienia roszczenia wobec pozwanej i jej obowiązku zapłaty. Wskazano na niezłożenie powoływanej w pozwie umowy

kredytu gotówkowego, z której ma wynikać wiarygodność ani dokumentów wykazujących przejście uprawnienia na powoda, uznając że wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu nie stanowi dostatecznego dowodu istnienia i wysokości zobowiązania, co skutkowało uznaniem żądania za niewykazane zgodnie z art. 6 k.c. i oddaleniem powództwa wyrokiem zaocznym w trybie art. 339 k.p.c.

W apelacji od powyższego wyroku powód B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. zaskarżył wyrok w całości, zarzucając naruszenie: art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. polegające na błędnym uznaniu przez Sąd, że powód nie przedłożył dowodów na poparcie swych twierdzeń; art. 339 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wydanie wyroku zaocznego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego w sytuacji, gdy twierdzenia powoda budziły wątpliwości Sądu, a tym samym pozbawienie powoda prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez niezależny i bezstronny sąd; art. 230 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i uznaniu okoliczności istnienia i wysokości zadłużenia za nieudowodnione w sytuacji, gdy pozwana nie zakwestionowała tych faktów, co kwalifikowało uznanie okoliczności za przyznane; art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów przez dowolną ocenę dowodu w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu i uznaniu go za niewiarygodny w sytuacji, gdy treść wyciągu korespondowała z twierdzeniami pozwu a pozwana nie kwestionowała swojego zobowiązania; art. 208 § 1 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 248 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i niewydanie zarządzenia wzywającego do przedłożenia dowodów, jeśli Sąd stwierdził, że twierdzenia powoda budziły wątpliwości a powód zaoferował na tę okoliczność stosowne wnioski dowodowe w pozwie. Ponadto podniesiono zarzut naruszenia art. 177 § 1 pkt 6 i § 2 k.p.c. oraz art. 339 § 1 k.p.c. Powód domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i orzeczenia zgodnie z żądaniem pozwu oraz zasądzenia kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Słusznie skarżący zarzucił naruszenie art. 339 § 2 k.p.c. oraz art. 230 k.p.c., art. 232 k.p.c. i art. 233 k.p.c. w sytuacji, kiedy do wydania wyroku doszło po doręczeniu pozwanej odpisu pozwu i zawiadomienia o rozprawie a pozwana nie stawiała się na rozprawę ani nie zajęła stanowiska w sprawie, tym samym nie kwestionując twierdzeń pozwu, co uzasadniało wydanie wyroku zaocznego. Zgodnie z powołanym przepisem art. 339 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawili się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny; w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Jednocześnie pozostałe wskazane przepisy ustalają generalną zasadę potrzeby dowodzenia jedynie okoliczności spornych pomiędzy stronami, choć z racji rozpatrzenia sprawy w warunkach dla wydania wyroku zaocznego mają one nieco poboczne znaczenie dla takiej oceny.

W pozwie powód przedstawił okoliczności nabycia wiarygodności, wskazując jej podstawę (umowę kredytu gotówkowego z dnia 28 kwietnia 2010 r. zawartą przez pozwaną z (...) Bank S.A. – dodatkowe dane w wyciągu), składowe dochodzonej wiarygodności oraz potwierdzając to wyciągiem z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, który spełnia wymogi formalne. W tej sytuacji brak jest podstaw dla uznania, że twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą budzą uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Co więcej w istocie także Sąd Rejonowy nie przedstawił w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia oddalającego powództwo, jakie z okoliczności przytoczonych w pozwie budzą uzasadnione wątpliwości Sądu orzekającego lub też wzbudzają obawę obejścia prawa. Przeciwnie – Sąd odwołuje się jedynie do potrzeby dowodzenia okoliczności wskazanych w pozwie dokumentami, które powód istotnie zaoferował, lecz nie przedłożył na tym etapie postępowania. W tym zaś zakresie co do potrzeby procesowej dowodzenia rację ma skarżący, że powstaje ona w sytuacji zajęcia stanowiska w sprawie przez

stronę przeciwną i zanegowania faktów podawanych przez powoda, gdyż brak negacji zwalnia powoda z obowiązku dowodzenia zgodnie z przywołanymi przepisami.

Nie negując uprawnień Sądu orzekającego do samodzielnej oceny istnienia przesłanek dla wydania wyroku zaocznego i oceny żądania powoda, należy podkreślić, że wyrok zaoczny stanowi dla pozwanego sankcję za naruszenie ciężaru procesowego – wdania się w spór co do istoty sprawy (art. 221 k.p.c.) W art. 339 § 2 k.p.c. określono podstawę faktyczną wyroku zaocznego i zgodnie z tym przepisem sąd, jeżeli nie ma uzasadnionych wątpliwości, zobligowany jest do uznania podanej przez powoda podstawy faktycznej (tj. twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych) za zgodną z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Dopiero negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo.

Taka sytuacja w sprawie nie zachodzi, bowiem powód wskazał podstawę materialnoprawną dochodzonego roszczenia – umowę kredytu gotówkowego (art. 69 i n. Prawa bankowego) oraz swoją legitymację do dochodzenia roszczenia – umowę cesji wierzytelności (art. 509 k.c.), jak też powołał okoliczności faktyczne dotyczące zadłużenia pozwanej, które uwiarygadnia przedstawiony do pozwu wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu. Ponadto zasadnie skarżący zarzuca, że w sytuacji powzięcia wątpliwości przez Sąd orzekający co do twierdzeń pozwu przed wydaniem rozstrzygnięcia aktualizowały się obowiązki wynikające z powołanych w apelacji przepisów art. 208 § 1 pkt 5 k.p.c. oraz art. 248 § 1 k.p.c.

Z przedstawionych przyczyn Sąd Okręgowy uznał apelację za zasadną i na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. oraz art. 69, 76 Prawa bankowego oraz art. 509 k.c. i art. 481 § 1 i 482 § 2 k.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu za pierwszą instancję orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 6 pkt 4 w zw. z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 461 t.j.) a za drugą instancję także § 13 ust. 1 pkt 1 w/w rozporządzenia.